

PROCREDIT BANK SH.A.

**Raporte financiare tremujore
Për periudhën e mbyllur më: 30/06/2022**

Sipas kërkesave të Rregullores Nr. 60, datë 29.08.2008 [i ndryshuar] të Bankës së Shqipërisë

Tiranë, më 29/07/2022

PËRMBAJTJA:

1. Veprimtaria kryesore e bankës, organizimi dhe drejtimi i përgjithshëm	1
2. Përbledhje e politikave të rëndësishme të kontabilitetit.....	6
3. Bilanci kontabël, pasqyra e të ardhurave dhe shpenzimeve dhe tregues të rentabilitetit	13
4. Menaxhimi i kapitalit.....	16
4.1 – Struktura e kapitalit rregullator.....	17
4.2 – Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit.....	18
5. Menaxhimi i rrezikut financiar.....	21
5.1 – Menaxhimi i rrezikut të kredisë.....	21
5.2 – Menxhimi i rrezikut të tregut	28
5.3 – Menaxhimi i rrezikut të likuiditetit.....	29
5.4 – Menaxhimi i rrezikut të normës së interesit	32
5.5 – Menaxhimi i rrezikut operacional	33

1. Veprimtaria kryesore e bankës, organizimi dhe drejtimi i përgjithshëm

1.1 Informacion i përgjithshëm mbi bankën

Banka, e njojur fillimi si FEFAD Bank Sh.a., u themelua me seli në Shqipëri në muajin shkurt të vitit 1999. Ndërkoq që nga viti 2003, Banka operon me emrin aktual “Banka ProCredit sha”.

Banka është e licencuar për të ushtruar aktivitetin e saj në të gjitha fushat e aktivitetit bankar në Shqipëri në përpunje me Ligjin Për Bankat në Republikën e Shqipërisë.

Aktualisht banka ushtron veprimtarinë e saj në bazë të Ligjit nr. 9662, me datë 18 dhjetor 2006 “Për Bankat në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar. Banka është një shoqëri aksionere e cila vepron në përpunje me ligjin 9901, datë 14 prill 2008 “Për tregtarët dhe shoqëritë tregtare”.

Më 30 Qershor 2022 aksioneri i vetëm i Bankës është shoqëria ProCredit Holding AG & Co. KGaA e cila zotëron 100% të aksioneve.

Emri i subjektit	ProCredit Bank
Forma juridike	Shoqëri Aksionare SH.A
Adresa	Rrugë Dritan Hoxha, Nd.92, H.15, Tiranë
Numri - NIPT	J91524011J
Data e themelimit	06.10.1998
Shuma e kapitali rregullator	4,564,702,628 Lekë
Shuma e kapitalit të paguar	5,359,302,277 Lekë
Numri i aksioneve të emituara	564,256
Vlera nominale	9,498 Lekë
Rritja e kapitalit gjatë tremujorit	-
Numri i aksioneve të rritura gjatë tremujorit	-
Vlera nominale e kapitalit te rritur gjatë tremujorit	-

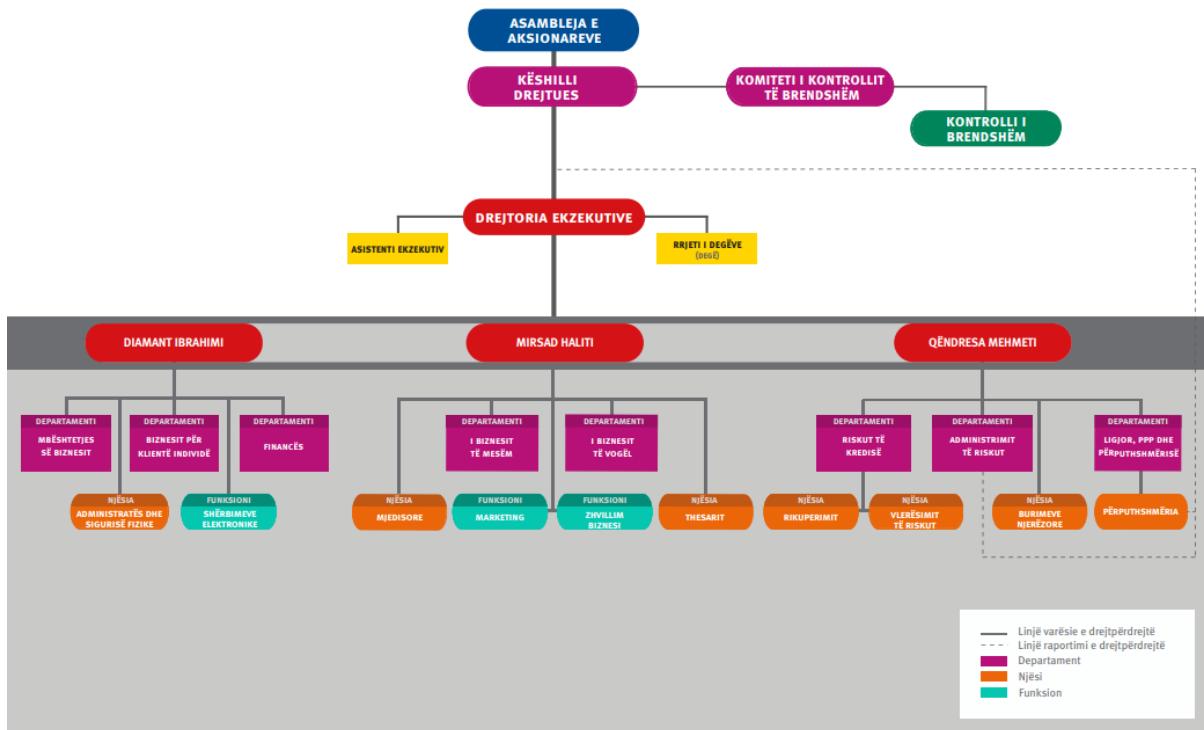
1.2 Informacion mbi aktivitetin e bankës

ProCredit Bank sh.a ushtron aktivitet bankar në Republikën e Shqipërisë bazuar në Licencën nr.12/1 akorduar nga Banka e Shqipërisë, duke ofruar shërbimet/produktet si vijon:

Të gjitha format e kredidhënies, duke përfshirë edhe kreditinë konsumatore dhe kreditinë hipotekore;

- 1) Qiranë financiare;
- 2) Të gjitha shërbimet e pagesave dhe të transferimit të parave;
- 3) Ofrimin e garancive;
- 4) Tregtimin për llogari të saj ose për llogari të klientëve, qoftë dhe në një këmbim valutor, në një treg të vetorganizuar (OTC) ose ndryshe, si më poshtë:
 - i) Instrumente të tregut të parasë (çeqe, dëftesa, çertifikata të depozitave etj),
 - ii) Këmbim valutor,
 - iii) Instrumente të këmbimeve valutore dhe instrumente për vlerësimin e normës së interesit, duke përfshirë këtu produkte të tillë, si marrëveshje swap dhe marrëveshje që përcaktojnë vlerën e interesit në të ardhmen,
- 5) Ofrimin e shërbimit të kasave të sigurimit ;
- 6) Emetimin dhe administrimin e instrumenteve të pagesës (të tillë si kartat e kreditit dhe të debitit, ceqet e udhëtarit dhe ceqet bankare, kartat e pagesës dhe pagesat me celular) etj, përfshirë emetimin e parasë elektronike.
- 7) Shërbimet këshilluese, ndërmjetësuese dhe shërbime të tjera ndihmëse për të gjitha veprimtaritë e listuara në pikat 2 deri në 7 si më sipër.
- 8) Tregtimin për llogari të saj, qoftë dhe në një kembim vaultor, në një treg të vetorganizuar (OTC) ose ndryshe, të letrave me vlerë të transferueshme.

1.3 Struktura organizative

Anëtarët e Këshillit Drejtues janë si më poshtë:

- Eriola Bibolli, Kryetare e Këshillit Drejtues
- Christian Edgardo Dagrosa
- Wolfgang Bertelsmeier
- Jovanka Joleska Popovska
- Jordan Damcevski

Anëtarët e Drejtorisë Ekzekutive janë si më poshtë:

- Mirsad Haliti
- Diamant Ibrahim, dhe
- Qëndresa Mehmeti.

1.4 Etika e biznesit

Pjesë e misionit të përgjithshëm të Grupit ProCredit është vendosja e standardeve në sektorët financiarë në të cilët ne kryejmë aktivitete. Ne synojmë të sjellim ndryshim pozitiv tek partnerët tanë të biznesit të cilëve u shërbejmë, në cilësinë e shërbimeve financiare që ofrojmë, si dhe në etikën e biznesit. Vlerat tonë të forta korporative luajnë një rol kryesor në këtë aspekt. Ne kemi krijuar gjashtë parime themelore që drejtojnë operacionet e institucioneve ProCredit:

Transparenca: Ne sigurojmë informacion transparent për klientët tanë, publikun e gjerë si dhe për punonjësit tanë. Për shembull, ne sigurohemi që klientët tanë të kuptojnë plotësisht kushtet e punës dhe kontratat që lidhin me ne. Për këtë angazhohemi në edukimin financiar, në mënyrë që të rrisim ndërgjegjësimin e publikut për rreziqet e ofertave financiare jotransparente.

Kultura e komunikimit të hapur: Ne jemi të hapur, të drejtë dhe konstruktivë në komunikimet me njëri-tjetrin dhe i trajtojmë konfliktet në punë në mënyrë profesionale, duke bashkëpunuar për gjetjen e zgjidhjeve.

Përgjegjshmëria sociale dhe toleranca: Ne ju ofrojmë klientëve tanë këshilla të vlefshme. Përpara se të ofrojmë kredi tek klientët tanë, ne vlerësojmë situatën e tyre ekonomike dhe financiare, potencialin e tyre të biznesit dhe kapacitetin e shlyerjes. Mbi këtë bazë, ne i ndihmojmë ata të zgjedhin mundësitet e kredive të përshtatshme, nga të cilat ata mund të përfitojnë dhe të shmangin mbingarkesën. Promovimi i një kulture kursimi është një tjetër pjesë e misionit tonë, sepse ne besojmë se kursimet individuale luajnë një rol të rëndësishëm në shoqëritë në zhvillim. Ne jemi të angazhuar në trajtimin e klientëve dhe punonjësve tanë me drejtësi dhe respekt, pavarësisht origjinës, ngjyrës, gjinisë, besimit politik apo fetar.

Standardet e larta profesionale: Punonjësit tanë janë përgjegjës për cilësinë e punës së tyre dhe përpilen të rriten në anën profesionale.

Shkallë e lartë integriteti personal dhe përkushtimi: Ndershmëria e plotë është e nevojshme për të gjithë punonjësit e Grupit ProCredit në të gjitha kohët dhe çdo shkelje e këtij parimi trajtohet me shpejtësi dhe rigorozitet.

Këto gjashtë vlera përfaqësojnë themelin e kulturës tonë korporative dhe diskutohen e aplikohen gjérësisht në operacionet tona të përditshme. Përveç kësaj, ato reflektohen në Kodin e Etikës të ProCredit Bank, i cili i transformon parimet etike të Grupit ProCredit në direktiva praktike për të gjithë punonjësit e bankës. Për të siguruar që punonjësit e rinj i kuptojnë të gjitha parimet që janë përcaktuar, trajnimi prezantues për ta përfshin takime që i përkushtohen ekskluzivisht Kodit të Sjelljes dhe rëndësisë së tij për të gjithë anëtarët e ekipit tonë. Orët e rregullta të trajnimit, ndihmojnë në sigurimin që punonjësit të janë të përkushtuar me vlerat më të larta etike dhe të janë të mirë-informuar për çështjet dhe zhvillimet e reja, të cilat kanë një dimension etik për institucionin tonë. Këto i lejojnë punonjësit ekzistues të informohen mbi rastet e kohëve të fundit dhe gjithashtu ato problematike.

Ne gjithashtu sigurojmë që kërkesat për financim të vlerësohen në aspektin e pajtueshmërisë së aplikantit me praktikat etike të biznesit. Asnjë kredi nuk është lëshuar për individë ose biznese, nëse dyshohet se ata janë duke përdorur forma të pasigurta ose moralisht të dënueshme të punës, veçanërisht punës së fëmijëve.

1.4 Etika e biznesit (vazhdim)

Një aspekt tjetër i këtij kujdesi, për të siguruar që institucioni ynë të zbatojë standartet më të larta etike, është zbatimi i vazhdueshëm nga ana jonë i praktikave dhe procedurave të përvojës më të mirë ndërkomëtare, për të penguar përdorimin e bankës si mjet për pastrimin e parave apo aktivitete të tjera të paligjshme, siç është dhe financimi i aktiviteteve terroriste. Motoja ku përqëndrohen punonjësit tanë është "Njihe klientin tënd" dhe në përputhje me këtë parim, përqëndrohemë te kryerja e një raportimi të shëndoshë dhe zbatimi i rregulloreve në fuqi. Pastrimi i parave dhe parandalimi i politikave të mashtrimit përditësohen rregullisht dhe ushtrohen në të gjithë grupin për të siguruar përputhjen me standartet rregullatore kombëtare dhe ndërkomëtare.

1.5 Politikat mjedisore të Bankës

Të gjitha bankat në grupin ProCredit kanë vendosur standarde të larta në lidhje me ndikimin e operacioneve të tyre në mjedis. Mbrojtja e mjedisit dhe kontribuimi aktivisht në zhvillimin ekonomik, me përgjegjshmëri sociale dhe mjedisore, është një komponent qendror i misionit të Grupit ProCredit. Si pjesë e Grupit ProCredit, ProCredit Bank Shqipëri, i kushton rëndësi mbrojtjes së mjedisit dhe kontributi i saj në reduktimin e pasojave të ndryshimeve klimatike është pjesë e përgjegjësisë sociale të Bankës dhe e konsideron ndikimin mjedisor si thelbësor për zhvillimin ekonomik me përgjegjshmëri sociale.

Në operacionet e saj, Banka kërkon të reduktojë në mënyrë të vazhdueshme ndikimin e saj mjedisor dhe atë të klientëve të saj dhe të kontribuojë në rritjen e ndërgjegjësimit të punonjësve të saj, klientëve dhe publikut për çështjet mjedisore, duke zbatuar masa të qëndrueshme dhe të vazhdueshme.

Si një institucion bankar, ProCredit Bank Shqipëri ndikon në mjedis kryesisht në aspektin e konsumit të energjisë, ujit, letrës dhe materialeve të tjera, transportit dhe pajisjeve, kushteve të ndërtuesave të zyrave të Bankës. Në kushtet e aktivitetit të saj, Banka gjithashtu në mënyrë jo të drejtpërdrejtë ndikon në mjedis me shërbimet e ofruara tek klientët e saj (duke përfshirë shërbimet bankare dhe financiare) dhe ato të ofruara për Bankën nga furnizuesit e jashtëm. Duke qënë të vetëdijshëm për faktin se aktivitetet e Bankës kanë ndikim në mjedis, ProCredit Bank Shqipëri ka zhvilluar dhe zbatuar politikën e saj mjedisore.

2. Përbledhje e politikave të rëndësishme të kontabilitetit

2.1 Baza e përgatitjes

Banka përgatit pasqyra financiare në përputhje me "Metodologjinë e raportimit dhe përbajtjen e raportimit finanziar" ("Metodologja e Raportimit Financiar" ose "MRF"), miratuar nga Këshilli Mbikëqyrës i Bankës së Shqipërisë më 24 dhjetor 2008.

Pasqyrat financiare janë përgatitur në përputhje me parimin e kostos historike, duke bërë përjashtim vetëm për mjetet financiare të letrave me vlerë të vendosjes, të cilat janë të matura me vlerën e drejtë. Pasqyrat financiare janë të raportuara në Lek, e cila është në të njëjtën kohë edhe monedha funksionale e Bankës. Me përjashtim të rasteve kur shprehet në mënyrë të veçantë, informacioni financiar i shprehur në Lek është rrumbullakosur në të mijtën më të afërt.

2.2 Mjetet monetare dhe të ngjashme

Mjetet monetare dhe ekuivalentët e tyre përfshijnë vlerat e mjeteve monetare dhe depozitave me një maturim origjinal prej tre muajsh ose më pak. Rezerva e detyruar pranë Bankës Qendrore nuk përfshihet si përbërës i mjeteve monetare dhe ekuivalentëve të tyre me qëllimin e paraqitjes së pasqyrës së flukseve monetare.

2.3 Instrumentet financiare

Klasifikimi i letrave me vlerë të borxhit

Banka i klasifikon letrat me vlerë të borxhit si aktivet financiare të disponueshme për shitje. Drejtimi përcakton një klasifikim të tillë të investimeve të tij që në njohjen fillestare. Letrat me vlerë të borxhit klasifikohen si të disponueshme për shitje kur blihen me qëllim mbajtjen e tyre për një periudhë më të gjatë se gjashtë muaj, ose kur ato nuk mund të plotësojnë kriteret për klasifikimin si letra me vlerë tregtare, ose si letra me vlerë të investimeve të mbajtura deri në maturim.

Matja e letrave me vlerë të borxhit

Aktivet financiare fillimisht njihen me vlerën e drejtë, e cila është çmimi i blerjes së tyre, përjashtuar kostot. Kostot e transaksionit nuk përfshihen. Çdo zbritje ose prim i paguar mbi vlerën nominale në momentin e transferimit vlerësohet në datën e pagesës së shumës nominale të letrave me vlerë. Letrat me vlerë financiare të disponueshme për shitje pas njohjes fillestare testohen për zhvlerësim në çdo datë raportimi. Banka krijon provizione për zhvlerësimin e letrave me vlerë të vendosjes në grupe homogjene të letrave me vlerë të njëjtë lloji kundrejt humbjeve kapitale të parealizuara që vijnë si rezultat i diferençës midis vlerës kontabël të rregulluar, nëse është e nevojshme, nga amortizimi dhe kthen diferençat, dhe çmimit të tregut. Humbjet nga zhvlerësimi që vijnë nga ndryshimet në vlerën e drejtë të letrave me vlerë të vendosjes përfshihen në fitimin ose humbjen neto në periudhën kur ato lindin. Fitimet kapitale të parealizuara nuk regjistrohen në llogari.

Vlerat e drejta të investimeve të kuotuara në tregjet aktive bazohen në çmimet e ofertave aktuale. Nëse tregu për një aktiv financiar nuk është aktiv (edhe për letrat me vlerë të paregjistruar), Banka përcakton vlerën e drejtë duke përdorur teknikat e vlerësimit, të përdorura zakonisht nga pjesëmarrësit në treg. Kur përdoren teknikat e zbritjes së flukseve të mjeteve monetare, flukset e ardhshme të vlerësuara të mjeteve monetare bazohen në vlerësimet më të mira të drejtimit dhe norma e zbritjes (skontimi) bazohet në tarifat e tregut për instrumente me terma dhe kushte të ngjashme. Kur përdoren modelet e çmimeve, të dhënat bazohen në masat që lidhen me tregun në datën e bilancit.

2. Përbledhje e politikave të rëndësishme të kontabilitetit (vazhdim)

2.4 Hua dhe paradhënie për klientët

Operacionet për klientët përfaqësojnë të gjitha llojet e operacioneve të kryera nga Banka me klientët e saj. Klientët konsiderohen të gjithë palët e treta që nuk janë banka, institucione krediti, ose institucione të tjera financiare.

Huatë për klientët, të cilat jepen nga Banka përmes sigurimit të mjeteve monetare për huamarrësit, kategorizohen si hua të krijuara nga Banka. Të gjitha huatë dhe paradhëni të njihen kur mjetet monetare i parapaguhen klientit. Kur fondet nuk disbursohen menjëherë, angazhimi pasqyrohet si zë jashtë bilancit. Huatë e disbursuara, fillimisht, njihen në shumën nominale të disbursuar të kontratës. Interesi përllogaritet mbi bazën pro-rata gjatë periudhës së huasë.

Huatë dhe paradhëni për klientët jepen neto nga provisionet për zhvlerësimin e kredisë për kategoritë e kredive standarde, të dyshimta dhe me humbje. Provizioni për zhvlerësimin e kredisë përcaktohet bazuar në rregulloren e Bankës së Shqipërisë "Për administrimin e rrezikut kreditor", të përmendur më poshtë.

Dispozita specifike krijohen në përputhje me Rregulloren nr. 62 të Bankës së Shqipërisë "Për administrimin e rrezikut kreditor për bankat dhe degët e bankave të huaja", datë 14 shtator 2011, dhe ndryshuar me vendimin nr.27, datë 27.03.2013, me vendimin nr. 22, datë 27.02.2014, me vendimin nr. 26, datë 01.04.2015, me vendimin nr. 50, datë 30.03.2016, me vendimin nr. 52, datë 3.7.2019, me vendimin qarkullues nr. 13, datë 12.3.2020, me vendimin qarkullues nr. 33, datë 28.05.2020 dhe me vendimin nr. 5, datë 13.01.2021 të Këshillit Mbikëqyrës të Bankës së Shqipërisë.

Për secilën kategori rreziku, aplikohen normat e mëposhtme të provizioneve:

Kategoria e rrezikut kreditor	Nivel i provizioneve
Standarde	1%
Në ndjekje	5%
Nënstandarde	Min 20%
Të dyshimta	Min 50%
Të humbura	100%

Provisionet për humbjet nga kreditë për kreditë e klasifikuara si standarde dhe në ndjekje konsiderohen nga Rregullorja e Rrezikut Kreditor si provizione statistikore dhe paraqiten veçmas brenda detyrimeve. Bankat, për kreditë të cilat janë të pashlyera për më shumë se 90 (nëntëdhjetë) ditë, si edhe për kreditë e klasifikuara në kategorinë "të dyshimta" ose në kategorinë "të humbura", nuk kontabilizojnë interesat e llogaritur.

Klasifikimi i huave në kategoritë e rrezikut nga kreditë, të përcaktuar më sipër, kryhet nga Banka çdo muaj. Klasifikimi bëhet bazuar në ditët e vonesave të pagimit dhe kushtet financiare të huamarrësit.

2. Përbledhje e politikave të rëndësishme të kontabilitetit (vazhdim)

2.4 Hua dhe paradhënie për klientët (vazhdim)

Huatë e ristrukturuara për herë të parë, mbeten të paktën në kategorinë e rezikut nga kreditë të klasifikuar para ristrukturimit, dhe në asnjë rast, nuk mund të klasifikohen më lartë se kategoria “nënstandarde” deri ne plotësimin e kushteve të mëposhtme:

- a) kredimarrësi ka shlyer në mënyrë të rregullt këstet (kryegjë dhe interes) për një periudhë prej 12 (dymbëdhjetë) muajsh nga data e ristrukturimit dhe këstet gjatë kësaj periudhe duhet të janë materiale krahasuar me këstet e planit të pagesës të parashikuar për periudhën në vijim;
- b) kredimarrësi ka shlyer në mënyrë të rregullt të paktën 4 (katër) këste (kryegjë dhe interes).

Huatë e ristrukturuara për herë të dytë, pas ristrukturimit klasifikohen në një klasë më të ulët nga kategoria në të cilën ishte klasifikuar përpëra ristrukturimit dhe huatë e ristrukturuara për me shume se dy here, pas ristrukturimit klasifikohet, në kategorinë “të humbura”, deri në plotësimin e kushteve a) dhe b) më lartë.

Kur një kredi është e pambledhshme, ajo fshihet përkundrejt provisionit përkatës për zhvlerësim. Rikuperimet pasuese kreditohen në pasqyrën e të ardhurave. Huatë fshihen me vendim të Bordit Drejtues të Bankës, ose me kërkesë të Bankës së Shqipërisë, jo më vonë se 2 vjet pas klasifikimit si humbje.

2.5 Hua dhe paradhënie për bankat

Huatë dhe shumat e tjera të marra nga bankat dhe institucionet financiare fillimisht regjistrohen në vlerën e drejtë, e cila është shuma e disbursimit. Interesi vlerësohet mbi bazë pro-rata përgjatë afatit të instrumentit. Shumat e vonuara nga bankat ose institucionet e tjera të kreditit nuk konsiderohet se përfaqësojnë rezik për kreditimin, përvèç nëse është e sigurt që ekziston reziku që shumat të mos rikuperohen. Në një rast të tillë, regjistrohet provizioni për zhvlerësimin bazuar në probabilitetin e mospagimit të palës tjetër.

2. Përbledhje e politikave të rëndësishme të kontabilitetit (vazhdim)

2.6 Ndërtesa dhe pajisje

Një aktiv klasifikohet si ndërtesë dhe pajisje nëse përdoret nga Banka për të paktën një vit në operacionet e saj, ose për qëllime administrative dhe/ose për kryerjen e shërbimeve bankare. Ndërtesat dhe pajisjet fillimisht deklarohen në kosto, pra me kostot e blerjes së tyre, si dhe me kostot që lidhen drejtpërdrejt me blerjen. Ndërtesat dhe pajisjet më pas maten në kosto, minus amortizimin dhe zhvlerësimin e akumuluar, nëse ka.

Shpenzimet për përmirësime (mirëmbajtje dhe riparime aktuale) mund të kapitalizohen vetëm nëse shpenzime të tilla e rritin jetën e shërbimit të aktivit ose vlerën e tij.

Zhvlerësimi llogaritet mbi bazë lineare mbi jetën e dobishme të vlerësuar të aktiveve. Normat vjetore të amortizimit janë si më poshtë:

	Normat në %
Ndërtesa	2.5
Kompjuter dhe pajisje elektronike	20
Automjete	20
Mobilje dhe pajisje	10

Përmirësimet e ambienteve të marra me qira kanë të bëjnë me shpenzimet për rinovimin e ambienteve të degëve dhe të ambienteve të marra me qira. Përmirësimet e ambienteve të marra me qira klasifikohen nën zërin “aktive të tjera”. Këto aktive zhvlerësohen gjatë periudhës së qirasë.

Ndërtesat dhe pajisjet që nuk janë të disponueshme për t'u përdorur, ose ndërtimi i të cilave është ende në zhvillim e sipër, regjistrohen si "aktive në zhvillim". Edhe pagesat e zhvillimit dhe paradhëniet për furnitorët për këto aktive përfshihen gjithashtu te "aktivet në zhvillim". Aktivet në zhvillim, të cilat nuk janë të disponueshme për t'u përdorur, nuk zhvlerësohen. Kur janë të disponueshme për përdorim, aktivet transferohen te kategoria përkatëse e ndërtesave dhe pajisjeve, ose te kategoria e investimit në ndërtesa duke marrë parasysh destinacionin e tyre dhe zhvlerësohen në përputhje me rr Ethanat.

2.7 Aktivet afatgjata jo-materiale

Aktivet afatgjata jo-materiale përfshijnë licencat e programeve kompjuterike të marra nga Banka. Këto licenca të programeve kompjuterike kapitalizohen në bazë të kostove të shpenzuara për të blerë dhe për të vënë në përdorim programet kompjuterike specifike. Kto shpenzime amortizohen në bazë të jetës së dobishme prej 10 vjetësh.

2.8 Aktivet afatgjata materiale të investuara

Aktivet afatgjata materiale të investuara përbëhen nga ndërtesat e mbajtura nga Banka për të fituar të ardhura nga qiraja, ose për vlerësimin e kapitalit, ose të dyja. Investimet në prona përfshijnë aktive për përdorim në të ardhmen si pronë për investim. Investimet në prona paraqiten me kosto historike minus zhvlerësimin e akumuluar dhe amortizimin e akumuluar, nëse ka.

2. Përbledhje e politikave të rëndësishme të kontabilitetit (vazhdim)

2.9 Aktivet e fituara përmes proceseve ligjore

Aktivet e fituara përmes proceseve ligjore përfshijnë aktive jo financiare të rimarra në pronësi nëpërmjet ekzekutimit të garancisë që siguron kreditë me probleme dhe paradhëniet e klientit, të cilat nuk janë dhënë me qira dhe nuk janë në përdorim nga Banka për zhvillimin e operacioneve të saj. Këto aktive janë planifikuar të shiten brenda një periudhe të shkurtër të arsyeshme, pa qenë objekt i ristrukturimit të rëndësishëm. Aktivet e fituara përmes proceseve ligjore klasifikohen si inventar në zërin aktive të tjera dhe njihen fillimisht me kosto, e cila konsiston në vlerën e blerjes pas procedurave të përmbarimit (vlera e ankandit). Çdo fond rezervë i mëvonshëm njihet në pasqyrën e fitim humbjeve, së bashku me fitimet ose humbjet e realizuara nga shitja. Në përputhje me rregulloren nr. 62, datë 14 shtator 2011, të Bankës së Shqipërisë "Për administrimin e rrezikut të kredisë nga bankat dhe degët e bankave të huaja" neni 19/1, duke filluar nga viti 2016, Banka krijon provizione për aktivet e rimarra në pronësi.

Provizonet për pasuritë e paluajtshme krijohen për një periudhë prej 7 (shtatë) vjetësh nga data e përfitimit të tyre duke përdorur normat e mëposhtme:

Viti	Norma e provizonit
Viti i parë	5%
Viti i dytë	15%
Viti i tretë	30%
Viti i katërt	45%
Viti i pestë	60%
Viti i gjashtë	80%
Viti i shtatë	100%

Për pasuritë e luajtshme, Banka krijon fonde rezervë në vlerën e plotë kontabël të pasurisë së luajtshme brenda një vit nga data e përfitimit të tyre.

2.10 Detyrime ndaj klientëve

Detyrimet ndaj klientëve përbëhen nga shumat e depozituara në Bankë me një datë ripagimi për të cilën është rënë dakord. Detyrimet ndaj klientëve fillimisht njihen me vlerën e drejtë. Më pas, përllogaritet intereseti mbi bazë pro-rata (përpjestimore) përgjatë afatit të llogarisë, nëse është i aplikueshëm interesit.

2.11 Garancitë e kontratës

Garancitë e kontratës janë kontrata që sigurojnë kompensim nëse njëra nga palët nuk arrin të përbushë një detyrim kontraktual. Kontrata të tillë, përveç rrezikut kreditor, transferojnë edhe rrezikun jo-financiar të kontratës. Në rastet kur Banka ka të drejtën kontraktuale t'i drejtohet klientit për shumat e rikuperimit të paguara për të shlyer kontratat e garancisë, shumat e tillë do të njihen si kredi dhe arkëtime pas transferimit të kompensimit të humbjes tek përfituesi i kontratës.

2. Përbledhje e politikave të rëndësishme të kontabilitetit (vazhdim)

2.12 Qiratë

Kontratat e qirave ku Banka është palë konsiderohen qira operative. Qiradhëniet ku një pjesë e konsiderueshme e rreziqeve dhe përfitimeve të pronësisë mbahen nga qiradhënësi klasifikohen si qira operative. Pagesat totale të bëra nën qiratë operative ngarkohen tek shpenzimet e tjera operative në pasqyrën e të ardhurave mbi bazën lineare gjatë periudhës së qirasë.

2.13 Të ardhurat dhe shpenzimet

Banka, në lidhje me kreditë që nuk paguhen për më shumë se 90 ditë, nuk e kontabilizon interesin e perllogaritur. Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi njihen mbi baza aktuale, ndërsa interesi për huatë nënstandarde, të dyshimta dhe me humbje, njihet mbi bazën e arkëtimeshmërisë të mjeteve monetare. Tarifat e lëvrimit të kredive që mund të terhiqen janë shtyrë (së bashku me kostot direkte të lidhura). Të ardhurat nga komisionet lindin për shërbimet financiare të ofruara nga Banka, përfshire shërbime të administrimit të mjeteve monetare, shërbime brokerimi dhe këshillim për investime. Të ardhurat nga komisionet njihen në momentin kur kryhet shërbimi përkatës.

2.14 Tatimi mbi të ardhurat

Banka e përcakton tatimin mbi të ardhurat në fund të vitit kalendarik në përputhje me legjislacionin tatimor shqiptar, i cili parashikon që tatimi mbi të ardhurat e korporatave bazohet në fitimin para tatimit, siç përcaktohet bazuar në pasqyrat financiare të Bankës, të përgatitura në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF). Pasqyrat financiare sipas SNRF-ve mund të ndryshojnë nga pasqyrat financiare bazuar në MRF, përfshire pasqyrën e të ardhurave për shkak të politikave të ndryshme të kontabilitetit. Tatimi mbi të ardhurat e korporatave bazohen në të ardhurat e tatushme të llogaritura duke rregulluar fitimin në pasqyrat financiare sipas SNRF-ve para tatimit për shpenzimet e pazbritshme tatimore siç përcaktohet në ligjin "Për tatimin mbi të ardhurat". Humbjet tatimore llogariten me të njëjtën metodë dhe mbarten për tre vite kalendarike gjatë së cilave ato mund të përdoren ndaj të ardhurave të tatushme në të ardhmen. Në rast se kontrolli mbi një njësi ekonomike transferohet tek një aksioner tjeter, mbartja e humbjes së tatimit bëhet nul.

2.15 Transaksionet e këmbimit valutor

Transaksionet e këmbimeve valutore në monedha të huaja përkthehen me kursin e këmbimit valutor në datën e transaksionit. Aktivet dhe detyrimet monetare në monedhë të huaj, të cilat shprehen me kosto historike, përkthehen me kursin e këmbimit valutor në fund të vitit. Diferencat e këmbimit valutor që shkaktohen nga llogaritjet njihen në pasqyrën e të ardhurave. Aktivet dhe detyrimet jo-monetare në monedhë të huaj, të cilat shprehen me kosto historike, përkthehen në kursin e këmbimit valutor në datën e transaksionit.

2. Përbledhje e politikave të rëndësishme të kontabilitetit (vazhdim)

2.16 Provizonet

Provizonet për proceset ligjore njihen kur Banka ka një detyrim aktual ligjor ose një detyrim konstruktiv si rezultat i ngjarjeve në të shkuarën, kur ka më shumë të ngjarë (sesa jo) që të kërkohen dalje të burimeve për të shlyer detyrimin, dhe shuma është vlerësuar me besueshmëri.

2.17 Përfitimet e punonjësve (detyrimet për pensione)

Banka paguan vetëm kontributet e detyrueshme të sigurimeve shoqërore të cilat sigurojnë përfitimin e pensioneve për punonjësit e saj pas daljes në pension. Autoritetet lokale janë përgjegjëse për sigurimin e pragut minimal të përcaktuar me ligj për pensionet në Shqipëri sipas një plani pensioni me kontribut të përcaktuar. Kontributet e Bankës në planin e pensionit ngarkohen si fitim ose humbje, siç ndodhin.

2.18 Huamarrjet

Huamarrjet njihen fillimi me vlerën e drejtë neto të shpenzimeve të transaksionit të kryer. Më pas, interesi vlerësohet mbi baza proporcionale. Diferenca midis të ardhurave neto të kostove të transaksionit dhe vlerës së riblerjes njihet në pasqyrën e të ardhurave gjatë gjithë jetës së huamarrjes duke përdorur metodën e interesit efektiv.

2.19 Kapitali aksionar dhe rezervat

Kapitali aksionar përfaqëson fondet e investuara në Bankë nga aksionerët përmes aksioneve të zakonshme të patjetërsueshme. Kapitali i paguar përfaqëson vlerën nominale të aksioneve të emetuara dhe të paguara plotësish nga aksionerët.

Rezervat ligjore janë të detyrueshme për shkak të kërkesave specifike rregullatore dhe zakonisht rriten, kur është e aplikueshme, me një përqindje të caktuar të fitimit të vitit.

2.20 Krahasimet

Informacioni krahasues paraqitet në mënyrë konsistente duke zbatuar politikat e kontabilitetit të Bankës. Gabimet llogariten në mënyrë prospективë në vitin kur janë identifikuar. Korrigjimi prapaveprues nuk lejohet, përvçese nëse ka udhëzime specifike nga Banka e Shqipërisë.

3. Bilanci kontabël, pasqyra e të ardhurave dhe shpenzimeve dhe tregues të rentabilitetit

3.1 Bilanci kontabël dhe zërat jashtë bilancit

Aktivet në mijë Lekë	30 Qershor 2022	31 Dhjetor 2021
Arka dhe Banka Qëndrore	4,901,210	5,021,113
Bono thesari dhe bono të tjera të pranueshme për rifinancim me Bankën Qëndrore	1,430,255	1,699,147
Hua dhe paradhenie neto per institucionet e kreditit	3,214,977	3,366,992
Hua standarde dhe paradhënie neto për klientët	29,370,653	27,725,977
Letra me vlerë	-	-
Interesa pjesëmarrës	189	192
Mjete të mbajtur në emër të tretëve	-	-
Tatimi për t'u arkëtuar	6,718	-
Mjete të patrupëzuara	8,320	7,625
Mjete të trupëzuara	561,677	594,553
Mjete të tjera	383,935	523,144
Totali i aktiveve	39,877,935	38,938,743
<hr/>		
Detyrimet dhe Kapitali në mijë Lekë	30 Qershor 2022	31 Dhjetor 2021
Detyrimet	36,032,682	35,576,421
Detyrimet ndaj Bankës Qëndrore	-	-
Bono thesari dhe bono të tjera të përshtatshme për rifinancim me Bankën Qendrore	-	-
Detyrimet ndaj institucioneve të kreditit jo banka qendrore	8,754,483	7,403,643
Detyrimet ndaj klientëve	25,479,199	26,428,254
Detyrimet ndaj qeverisë dhe organizatave publike	-	-
Mjete të mbajtur në emër të tretëve	70,141	23,669
Fonde rezerve per rreziqe dhe shpenzime	366,183	360,975
Borxhi i varur	847,016	858,560
Tatimi për t'u paguar	21,502	16,204
Detyrime të tjera	494,158	485,116
Kapitali aksionar	3,845,253	3,362,322
Kapitali i paguar	5,359,302	4,995,616
Rezerva	708,110	708,110
Fitimet e pashpërndara	(2,341,404)	(2,387,008)
Fitimi/(humbja) e vitit ushtrimor	119,245	45,604
Totali i detyrimeve dhe kapitalit	39,877,935	38,938,743
<hr/>		
Zërat jashtë bilancit në mijë Lekë	30 Qershor 2022	31 Dhjetor 2021
Angazhime dhe garanci të dhëna	3,405,303	3,941,123
Angazhime dhe garanci të marra	48,710,092	49,460,312
Angazhime për letrat me vlerë	392,136	-
Transaskione në valutë	-	-
Angazhime të tjera	2,455,518	2,573,188
Totali i zërave jashtë bilancit	54,963,049	55,974,622

Shenim: Shifrat e vitit 2022 janë të pa audituara nga auditoret e jashtëm

3.2 Pasqyra e të ardhurave dhe shpenzimeve

në mijë Lekë	1 Janar 2022 - 30 Qershor 2022	1 Janar 2021 - 31 Dhjetor 2021
Të ardhurat nga interesi	552,216	1,044,492
Shpenzime për interesat	(138,277)	(308,668)
Të ardhura neto nga interesat	413,939	735,824
Të ardhurat nga veprimet financiare	14,164	33,470
Humbjet nga veprimet financiare	-	(2,482)
Fitimi neto nga veprimet financiare	14,164	30,988
Të ardhurat nga komisionet	195,479	361,415
Shpenzimet për komisionet	(62,701)	(125,236)
Të ardhura neto nga komisionet	132,778	236,179
Fitimi neto nga veprimtaria valutore	56,619	98,391
Të ardhurat neto nga operacionet e qirasë	66	1,900
Fitimi/(Humbja) neto nga veprimtaritë e tjera bankare	(1,949)	1,073
Të ardhurat neto nga veprimtaria bankare	615,617	1,104,355
Shpenzime për personelin	(139,467)	(303,603)
Taksa përvëç taksave mbi të ardhurat	(3,431)	(6,560)
Shpenzime të përgjithshme administrative	(404,554)	(781,325)
Shpenzime të përgjithshme të veprimtarisë	(547,452)	(1,091,488)
Të ardhurat e veprimtarisë përpëra shpenzimeve për amortizime dhe për fonde rezervë	68,165	12,867
Shpenzime neto për amortizimin dhe zhylerësimin e mjeteve të qëndrueshme	(27,048)	(75,932)
(Shpenzime)/rimarrje neto për fondet rezervë statistikore	(5,177)	12,630
(Shpenzime)/rimarrje neto për fonde rezervë për huatë nënstandard, të dyshimta dhe të humbura	(24,101)	150,108
Humbje nga llogaritë për t'u arkëtuar të pambledhshme	-	(122,460)
(Shpenzime)/rimarrje neto për fonde të tjera rezervë	(7,038)	(1,619)
Fitimi neto nga veprimtaritë e jashtëzakonshme	127,216	71,584
Fitimi (Humbja) para tatimit	132,017	47,178
Tatimi mbi fitimin	(12,772)	(1,574)
Fitimi / (Humbja) neto për periudhën	119,245	45,604

Shenim: Shifrat e vitit 2022 janë të pa audituara nga auditoret e jashtëm

3.3 Treguesit finansiar të rentabilitetit

Treguesit finansiar të rentabilitetit	30 Qershor 2022	31 Dhjetor 2021
1) Kthyeshmëria nga aktivet mesatare (ROAA) [të ardhurat neto / aktivet mesatare *100]	0.6%	0.1%
2) Rezultati neto i jashtëzakonshëm / aktivet mesatare	0.6%	0.2%
3) Shpenzimet e përgjithshme të veprimtarisë / të ardhurat bruto të veprimtarisë	93.3%	105.7%
4) Të ardhurat neto nga interesë / shpenzimet e përgjithshme të veprimtarisë	72.1%	63.0%
5) Kthyeshmëria nga kapitali aksionar mesatar (ROAE) [të ardhurat neto / kapitali aksioner mesatar *100]	6.7%	1.3%
6) Aktive për punonjës [totali i aktiveve / numri i regjistruar i punonjësve] në Lek'000	299,834	314,022
7) Të ardhurat neto nga interesat / aktivet mesatare	2.1%	1.9%
8) Marzhi neto nga interesat: [Të ardhurat neto nga interesat / aktivet mesatare që sjellin të ardhura]	2.8%	2.5%
9) Të ardhurat nga interesat / aktivet mesatare	2.8%	2.8%
10) Shpenzime për interesa / aktivet mesatare	0.7%	0.8%
11) Të ardhurat neto nga interesat / të ardhurat bruto të veprimtarisë	67.2%	66.6%
12) Të ardhurat neto nga veprimtaritë e tjera / aktivet mesatare	1.0%	1.0%
13) Shpenzimet jo për interesa / të ardhurat bruto të veprimtarisë	11.0%	12.6%
14) Shpenzime personeli / të ardhurat bruto të veprimtarisë	22.7%	27.5%
15) Shpenzimet për provigjone / aktivet mesatare	0.3%	-

(*) Treguesit janë llogaritur sipas kerkesave të Rregullores Nr. 60, datë 29.08.2008 të Bankës së Shqipërisë (i ndryshuar)

4. Menaxhimi i kapitalit

Objektivat e Bankës gjatë menaxhimit të kapitalit, i cili është një koncept më i gjerë se "kapitali" i paraqitur në bilanc janë:

- të respektojë kërkesat përkapital të përcaktuara nga Banka e Shqipërisë;
- të mbrojë aftësinë e Bankës lidhur me parimin e vijimësësë në mënyrë që të mund të vazhdojë të sigurojë fitime për aksionerët dhe përfitime për palët e tjera të interesuara; dhe
- të ruajë një bazë të fortë kapitali për të mbështetur zhvillimin e biznesit.

Mjaftueshmëria e kapitalit dhe përdorimi i kapitalit rregullator monitorohen në mënyrë të vazhdueshme nga Drejtimi i Bankës, duke përdorur teknika të bazuara tek udhëzimet e hartuara nga Komiteti i Bazelit dhe Direktivat e Komunitetit Evropian, të zbatuara nga Banka e Shqipërisë, për qëllime mbikëqyrëse. Informacioni i kërkuar depozitohet në Bankën e Shqipërisë në baza tremujore.

Banka e Shqipërisë kërkon që çdo bankë ose grup bankar:

- a) të mbajë nivelin minimal të kapitalit rregulator prej 1 miliardë lekësh dhe
- b) të sigurojë një raport të kapitalit rregulator të përgjithshëm ndaj aktiveve të ponderuara sipas rrezikut në ose mbi minimumin prej 12%,
- c) të vleresojë dhe mbajë kapital shtesë, si rezultuar në Procesin e Vleresimit të Brendshëm të Kapitalit, bazuar në udhëzimin përkatës të Bankës së Shqipërisë,
- d) të respektojë kërkesat makroprudenciale sipas rregullores dhe vendimeve përkatëse.

Kapitali rregulator është kapitali i Bankës, i llogaritur në përputhje me kërkesat e rregullores së Bankës së Shqipërisë, për të mbuluar rrezikun kreditor, rrezikun e tregut dhe rrezikun operacional. Kapitali rregulator i Bankës është i ndarë në dy nivele. Banka përllogarit kapitalin rregulator si shumë e kapitalit të nivelit të parë dhe kapitalit të nivelit 2, duke marrë parasysh zbritjet në përputhje me kërkesat e përcaktuara në rregulloret e Bankës së Shqipërisë.

Bankat llogarisin ekspozimet e ponderuara me rrezik si shumën e elementeve të mëposhtme:

- i) Ekspozimet e mundshme të ponderuara të kredive ose rrezikun e palëve të tjera;
- ii) Kërkesat përkapital lidhur me rreziqet e tregut; dhe
- iii) Kërkesat përkapital lidhur me rrezikun operacional.

4. Menaxhimi i kapitalit (vazhdim)

4.1 Struktura e kapitalit rregullator

në mijë Lekë	30 Qershor 2022	31 Dhjetor 2021
KAPITALI RREGULLATOR	4,564,703	4,213,258
KAPITAL I NIVELIT TË PARË	3,717,686	3,354,698
KAPITAL BAZË I NIVELIT TË PARË	3,717,686	3,354,698
Instrumenta të kapitalit të njohura si Kapital Bazë i Nivelit të Parë (KBN1)	5,359,302	4,995,616
Kapitali i paguar	5,359,302	4,995,616
Zëra memorandumi: Instrumenta kapitali jo të njohura	-	-
Primet e aksioneve	-	-
Fitimet e pashpërndara	(2,341,404)	(2,341,404)
Fitimet e pashpërndara dhe humbjet e mbartura nga periudhat e mëparshme	(2,341,404)	(2,387,008)
Fitimi ushtrimor i fundit të vitit	-	-
Fitimi ushtrimor i periudhës raportuese	-	45,604
Rezervat (përveç rezervave të rivlerësimit)	708,110	708,110
Diferenca rivleresimi kreditore	-	-
Rregullime të KBN1 lidhur me filtrat prudencialë	-	-
(-) Emri i mirë	-	-
(-) Aktive të tjera të patrupëzuara	(8,320)	(7,625)
(-) Shuma që tejkalon kufirin prej 17.65%	-	-
Kapitali shtesë i nivelit të parë	-	-
KAPITALI I NIVELIT TË DYTË	847,016	858,560
Instrumentat e kapitalit dhe borxhi i varur të njohur si kapital i nivelit të dytë	847,016	858,560
Instrumenta të kapitalit të paguara plotësisht dhe borxhi i varur	847,016	858,560
Metoda Standarte (SA) rregullimet kryesore të rrezikut të kredisë	-	-
Elemente të kapitalit të dytë (T2) ose zbritje - të tjera	-	-

4.2 Raporti i mjftueshmërisë së kapitalit

në mijë Lekë	30 Qershor 2022	31 Dhjetor 2021
KAPITALI RREGULATOR	4,564,703	4,213,258
Raporti i Mjaftueshmërisë së Kapitalit - RMK - (%) ≥ 12.0%	14.76%	14.71%
Kapitali Bazë i Nivelit të Parë/Aktive të ponderuara me rrezikun. ≥ 6.5%	12.02%	11.71%
Kapitali i Nivelit të Parë/Aktive të ponderuara me rrezikun. ≥ 9.0%	12.02%	11.71%
SHUMA TOTALE E EKSPOZIMEVE TE PONDERUARA ME RREZIK	30,926,250	28,646,609
RREZIKU I KREDISË		
Shuma e ekspozimeve të ponderuara me rrezik për rrezikun e kredisë, kundërpartisë, dhe rrezikun e shlyerjes së transaksioneve jo-DVP - Metoda Standarde (SA)	29,037,592	26,757,951
Klasat e ekspozimit sipas SA duke përfshiruar pozicionet e titullzimit	29,037,592	26,757,951
Eksposizime ose eksposizime të mundshme ndaj qeverive qëndrore ose bankave qëndrore;	-	-
Eksposizime ose eksposizime të mundshme ndaj qeverive rajonale ose autoriteteve lokale;	-	-
Eksposizime ose eksposizime të mundshme ndaj organeve administrative dhe ndërmarrjeve jo tregtare (organizatat joqeveritare/jofitimprurëse);	-	-
Eksposizime ose eksposizime të mundshme ndaj bankave shumëpalëshe të zhvillimit;	-	-
Eksposizime ose eksposizime të mundshme ndaj organizatave ndërkombëtare;	-	-
Eksposizime ose eksposizime të mundshme ndaj institucioneve të mbikëqyrura;	1,000,684	1,044,609
Eksposizime ose eksposizime të mundshme ndaj shoqërive tregtare (korporatave);	20,158,597	18,609,114
Eksposizime ose eksposizime të mundshme ndaj portofoleve me pakicë (retail);	6,525,257	5,635,915
Eksposizime ose eksposizime të mundshme të sigurara me kolateral pasuri të paluajtshme;	141,929	143,024
Eksposizime (kredi) me probleme;	351,592	447,425
Eksposizime ndaj kategorive të klasifikuara me rrezik të lartë;	-	-
Eksposizime në formën e obligacioneve të garantuara;	-	-
Eksposizime në formën e titujve të sipërmarrjeve të investimeve kolektive SiK; Zëra të tjera	859,533	877,864
Pozicionet e titullzimit SA nga të cilat: rititullzime	-	-
RREZIKET E TREGUT		
Shuma e eksposizimeve të ponderuara me rrezik për rreziqet e tregut	-	-
Shuma e ekspozimit me rrezik për rrezikun e shlyerjes	-	-
Rreziku i shlyerjes në librin e bankës	-	-
Rreziku i shlyerjes në librin e tregtueshëm	-	-
Shuma e ekspozimit me rrezik për rrezikun e pozicionit, kursit të këmbimit dhe mallrave (SA)	-	-
Rreziku i pozicionit të titujve të borxhit	-	-
Rreziku i pozicionit të instrumentave të kapitalit		
Rreziku i kursit të këmbimit	-	-
Rreziku i investimeve në mallra	-	-
Shuma e ekspozimit të ponderuar me rrezik për rrezikun e përqendrimit në librin e tregtueshëm	-	-
RREZIKU OPERACIONAL		
Shuma e ekspozimit të ponderuar me rrezik për rrezikun operacional	1,888,658	1,888,658
Metoda e Treguesit Bazik (BIA)	1,888,658	1,888,658
Metoda Standarde / Standarde Alternative	-	-
Shtesat përritjen në klasat në "Veprimet me thesarin dhe transaksionet ndërbankare" dhe "Veprimet me letrat me vlerë" të jorezidentëve, në valutë	-	-

4.2 Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit (vazhdim)

Mjaftueshmëria e Kapitalit të Bankës llogaritet çdo muaj dhe i raportohet si Drejtorisë Ekzekutive, ashtu edhe Bankës së Shqipërisë dhe Komitetit të Administrimit të Rrezikut të Bankës, së bashku me parashikimet aktuale për të siguruar përputhshmërinë në të ardhmen me kërkesat për mjaftueshmërinë e kapitalit.

Edhe në këtë aspekt, mbështetja e fortë e aksionerëve tanë i ka dhënë mundësi Bankës që të ruajë një nivel komod kapitali. Më 30 Qershor 2022, raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit (kapitali i nivelit 1 dhe nivelit 2 / asetet e ponderuara me rrezik) ishte në nivelin e 14.76% (Metodologja e Bankës së Shqipërisë).

Objektivat e bankës në administrimin e kapitalit, që është një koncept më i gjërë sesa thjesht ‘equity’, sa i përket bilancit, janë:

- të veprojë në përputhje me të gjitha kërkesat për kapital të vendosura nga Banka e Shqipërisë;
- të mbrojë aftësinë e bankës për të përballuar çdo rrezik që mund të materializohet; dhe
- të ruajë një bazë të fortë kapitali për të mbështetur zhvillimet e ardhshme të biznesit të saj.

Mjaftueshmëria e kapitalit dhe përdorimi i kapitalit rregulator monitorohen çdo ditë nga niveli menaxhues i Bankës, duke përdorur teknika të bazuara në udhëzimet e hartuara nga Komiteti i Bazelit dhe Direktivat e Komunitetit Europian, siç janë vënë në zbatim nga Banka e Shqipërisë, për qëllime mbikëqyrëse. Informacioni i kërkuar depozitohet në Bankën e Shqipërisë çdo tre muaj.

Banka e ka zbatuar Metodologjinë sipas Rregullores së Këshillit Mbikëqyrës të Bankës së Shqipërisë për Mjaftueshmërinë e Kapitalit, miratuar me vendimin nr.48, datë 31.7.2013 dhe ndryshuar me vendimin nr.43, datë 30.7.2014, vendimin nr. 70, datë 18.12.2014, vendimin nr. 49, datë 1.7.2015, vendimin nr. 91, datë 2.12.2015, vendimin nr. 49, datë 30.3.2016, vendimin nr. 5, datë 1.2.2017, vendimin nr. 34, datë 2.5.2018, vendimin nr. 7, datë 5.2.2020 dhe me vendimin qarkullues nr. 22, datë 1.4.2020, vendimin qarkullues nr. 54, datë 9.11.2021 dhe me vendimin nr. 68, datë 22.12.2021 të Këshillit Mbikëqyrës të Bankës së Shqipërisë).

Banka llogarit mjaftueshmërinë e kapitalit si raport ndërmjet shumës së kapitalit rregulator me shumën e ekspozimeve të ponderuara me rrezikun, e shprehur në përqindje, në baza individuale dhe të konsoliduar. Banka siguron që raporti i mjaftueshmerisë së kapitalit, i llogaritur si më sipër, të jetë jo më i vogël se 12%.

Banka llogarite ekspozimet e ponderuara me rrezikun, si shumë e elementeve të mëposhtëm:

- a) zërave të ekspozimeve dhe ekspozimeve të mundshme, të ponderuara me rrezikun e kredisë dhe rrezikun e kredisë së kundërparsitë, të llogaritura sipas Metodës Standarde, të përcaktuar respektivisht në kreun III dhe në kreun VI të rregullores se Këshillit Mbikëqyrës te Bankës se Shqipërisë per Mjaftueshmerisë e Kapitalit;
- b) kërkesës për kapital për rrezikun e tregut, të llogaritur sipas kërkesave të përcaktuara në kreun VII të kësaj rregulloreje, të shumëzuara me 12.5;
- c) kërkesës për kapital për rrezikun operacional, të llogaritur sipas Metodës së Treguesit të Thjeshtë ose sipas Metodës Standarde, të përcaktuara në kreun VIII të kësaj rregulloreje, të shumëzuara me 12.5.

4.2 Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit (vazhdim)

Banka llogarit kapitalin rregullator sipas udhëzimit të Bankës së Shqipërisë “Për kapitalin rregullator të bankës”, Miratuar me vendimin nr. 69 datë 18.12.2014 dhe ndryshuar me vendimin nr.19, datë 04.03.2015 dhe me vendimin nr. 2, datë 9.1.2019 të Këshillit Mbikëqyrës të Bankës së Shqipërisë.

Kapitali rregullator është kapitali i bankës, i llogaritur sipas kërkesave të kësaj rregulloreje, për mbulimin e rezikut të kredisë, të rreziqeve të tregut dhe të rezikut operacional. Kapitali rregullator i bankës, në varësi të karakteristikave të tij dhe kushteve të përcaktuara në këtë rregullore, ndahet në dy kategori:

- a) kapitali i nivelit të parë;
- b) kapitali i nivelit të dytë.

Banka llogarit kapitalin rregullator të saj si shumë të kapitalit të nivelit të parë dhe kapitalit të nivelit të dytë, duke marrë në konsideratë edhe zbritjet sipas kërkesave të kësaj rregulloreje dhe/ose të akteve të tjera rregulative.

Bazuar në kërkesat e Bankës se Shqipërisë, Banka ProCredit: (a) mban nivelin minimal te kapitalit rregullator prej 1 miliard leke; (b) ruan një raport total rregullator me asete te ponderuara me rezik prej së paku 12% ose më lart, në përputhje me kërkesat perkatëse.

Gjithashtu, Banka kryen procesin e vlerësimit të brendshëm të mjaftueshmërisë së kapitalit në bazë mujore, bazuar në politikat e brendshme të Grupit, si dhe në bazë vjetore bazuar në kërkesat e Udhëzuesit të Bankës së Shqipërisë “Mbi procesin e vlerësimit të brendshëm të mjaftueshmërisë së kapitalit”.

Banka përllogarit, monitoron dhe raporton në cdo kohë përbushjen e kërkesave në lidhje me shtesat makro-prudenciale të kapitalit, bazuar në rregulloren përkatese të Bankës së Shqipërisë (Rregullorja “Për shtesat makroprudenciale të kapitalit” te miratuar me Vendimin e Këshillit Mbikëqyrjes nr. 41, date 5.6.2019 (Rregullorja 41/2019), dhe vendimeve përkatëse të Guvernatorit të Bankës së Shqipërisë.

5. Menaxhimi i rrezikut financiar

Këshilli Drejtues ka përgjegjësinë përfundimtare për administrimin e rrezikut të bankës, duke përcaktuar dhe aprovuar strukturat përgjegjëse dhe mekanizmat e duhura (politikat, standarde, procedura, komitete, etj) për të identifikuar, vlerësuar dhe zbutur ekspozimin e bankës ndaj rreziqeve. Drejtoria Ekzekutive e Bankës është përgjegjëse për zbatimin dhe monitorimin e vazhdueshëm të kuadrit të administrimit të rrezikut në Bankë. Këshilli Drejtues ka ngritur Komitetet e nevojshme (Komiteti i Administrimit të Rrezikut të Kredisë, Komiteti ALCO, Komiteti i Administrimit të Rrezikut Operacional, Komiteti i Administrimit të Rrezikut, Komiteti i Përputhshmërisë, Komiteti i Parandalimit të Pastrimit të Parave), për të monitoruar gamën e plotë të rreziqeve ndaj të cilave ekspozohet banka. Për më tepër, këto Komitete kanë autoritet vendim-marrës në lidhje me rrezikun.

Në bankën ProCredit Shqipëri rreziku matet dhe raportohet sipas rregulloreve në fuqi të Bankës së Shqipërisë, gjithashtu sipas politikave të administrimit të rrezikut, të cilat janë aprovuar nga Këshilli Drejtues i bankës. Politikat janë në përputhje të plotë me rregulloret ligjore në Shqipëri dhe me kërkesat e vendosura nga Banka e Shqipërisë. Politikat bazohen në parimet dhe standarde të Grupit mbi Administrimin dhe Kontrollin e Rrezikut, të cilat nga ana e tyre bazohen në dokumenta udhëzues të Autoritetit Mbikqyrës Financiar Federal Gjerman. Banka ProCredit Shqipëri raporton rregullisht pozicionin e saj kundrejt riskut tek Njësitë e Administrimit të Rrezikut të Grupit.

5.1 Menaxhimi i rrezikut të kredisë

Kredidhënia për NVM përbën operacionin kryesor të bankës ProCredit sa i perket aktiveve të saj dhe rrjedhimisht edhe rrezikun klasik te kredisë, që nënkupton, rreziku që huamarrësit mund të mos jenë në gjendje të paguajnë, është rreziku kryesor me të cilin përballet banka. Rreziku i kredisë përbën pjesën më të madhe të rrezikut në kontekstin e llogaritjes së kapacitetit të përballimit të rrezikut.

Banka ProCredit Shqipëri ka adoptuar politika të rrezikut të kredisë bazuar në Politikën e Menaxhimit të Rrezikut të Kredisë të Grupit ProCredit dhe Politikën e Vlerësimit të Kolateralit të Grupit, të cilat së bashku pasqyrojnë eksperiencën e fituar në më shumë se dy dekada operacionesh të suksesshme kredidhënie në ekonomitë në tranzicion dhe zhvillim dhe janë në përputhje të plotë me rregulloret në fuqi në Shqipëri. Për cdo klient të bankës, caktohet një limit ekspozimi kredie dhe përcaktohet autoriteti vendim-marrës për kreditin; të gjitha vendimet për të dhënë një kredi, ose për të ndryshuar kushtet, merren nga një komitet kredie dhe të gjitha vlerësimet e rrezikut të kredisë dokumentohen me kujdes.

Mbi të gjitha, banka përpinqet të ndërtojë dhe ruaj marrëdhënie afatgjata me klientët e saj, duke u kujdesur që të jetë plotësisht në dijeni të situatës së tyre financiare dhe të mos i ngarkojë ata me më shumë borxhe se sa kanë mundësi të paguajnë.

5.1 Menaxhimi i rrezikut të kredisë (vazhdim)

Rreziku i kredisë zvogëlohet gjithashtu nga fakti që portofoli ynë është shumë i larmishëm. Bizneset të cilave ne u shërbejmë, operojnë në një gamë të gjerë sektorësh dhe ekspozimi i tyre ndaj luhatjeve të tregut global është i limituar. Gjithashtu banka monitoron në menyrë të vazhdueshme rrezikun e përqendrimit sipas ekspozimit.

Duke qenë se pjesa më e madhe e kredive të bankës paguhen me këste mujore, dështimi i huamarrësit për të përbushur afatin e pagesës trajtohet si një shenjë fillestare e një problemi potencial moshlyerje dhe merr një reagim të menjëhershëm nga banka. Kur një pagesë e interesit ose principalit është në vonesë për më shumë se 30 ditë, kredia në fjalë kalon te portofoli në rrezik (PAR>30), i cili shërben si tregues kryesor për cilësinë e portofolit të kredisë dhe për matjen e rrezikut klasik të kredisë.

Banka ProCredit Shqipëri përcakton fondin e provigjonimit bazuar në rregulloren e Bankës së Shqipërisë për administrim të rrezikut të kredisë. Të gjitha ekspozimet e Mesme vlerësohen edhe individualisht nëpërmjet një sistem pikësimi (rating) të përcaktuar nga banka, një herë në tre muaj.

Në parim, banka ProCredit pranon të gjitha llojet e kolateralit. Kolaterali shërben si garanci që banka, si kreditor, të mund të rikuperojë ekspozimin e kredisë dhe si motivim për huamarrësin që të paguaj ekspozimin e kredisë. Vlerësimi i kolateralit bëhet sipas Politikës së Vlerësimit të Kolateralit të Grupit, i cili pasqyron eksperiencën e fituar në më shumë se dy dekada operacionesh të suksesshme kreditdhënie dhe që është në përputhje me Standartet Europiane për Vlerësimin e Kolateralit.

Kontrolli i kufirit të rrezikut dhe politikat lehtësuese

Banka përdor një sërë politikash dhe praktikash për të zbutur rrezikun kreditor. Më tradicionalja ndër to është sigurimi për paradhëni e fondeve, e cila është një praktikë e zakonshme. Banka zbaton udhëzimet mbi pranueshmërinë e kategorive specifike të kolateralit ose zbutjen e rrezikut kreditor. Llojet kryesore të kolateralit për huatë dhe paradhëni janë:

- Bllokimet e mjeteve monetare dhe garancive bankare (kolateral në mjete monetare),
- Garanci financiare,
- Hipotekat mbi pronat rezidenciale dhe të tjera;
- Bllokimet mbi aktivet e biznesit siç janë ambientet.

Huatë për korporatat dhe individët janë përgjithësisht të siguruara. Paradhëni private individuale dhe kartat e kreditit të lëshuara përcaktuar sipas vendimeve të komiteteve të kredisë.

5.1 Menaxhimi i rrezikut të kredisë (vazhdim)

Në tabelën e mëposhtme paraqitet klasifikimi i portofolit të kredive sipas sektorëve të ekonomisë dhe shpërndarjes gjeografike më 30 Qershori 2022:

30 Qershori 2022 në mijë Lekë	Rrethi Tirane	Rrethi Durres	Rrethi Shkodër	Rrethi Korce
Korporata jofinanciare private	24,037,839	212,012	88,728	1,316,910
Bujqësia, Pyjet, Peshkimi	707,317	14,078	-	-
Industria nxjerrëse	1,351	-	-	-
Industria përpunuese	7,154,676	104,027	32,499	629,513
Energjia elektrike, furnizimi me gaz, avull dhe ajër i kondicionuar	562,808	-	-	152,726
Furnizimi me ujë, aktivitete të trajtimit dhe menaxhimit të mbeturinave, mbetjeve	39,553	-	-	78,946
Ndërtimi	2,247,986	-	-	73,945
Tregtia me shumicë dhe me pakicë; Riparimi i automjeteve dhe motoçikletave	10,246,763	72,597	41,603	170,977
Transporti dhe magazinimi	640,771	735	-	12,421
Akomodimi dhe shërbimi ushqimor	392,917	-	14,626	148,452
Informacioni dhe komunikacioni	353,294	-	-	-
Aktivitete financiare dhe të sigurimit	436,263	-	-	-
Aktivitete të pasurive të paluajtëshme	408,117	-	-	-
Aktivitete profesionale, shkencore dhe teknike	222,023	-	-	-
Shërbime administrative dhe mbështetëse	466,689	1,433	-	-
Administrimi publik dhe mbrojtja; Sigurimi social i detyrueshëm	-	-	-	-
Arsimi	4,060	19,142	-	-
Shëndetësia dhe aktivitete të punës sociale	118,591	-	-	49,929
Arte, argëtim dhe çlodhje	29,606	-	-	-
Aktivitete të tjera shërbimi	5,055	-	-	-
Aktivitetet të familjeve si punëdhënës; Aktivitete të prodhimit të mallrave e shërbimeve të pandryshueshme të familjeve për përdorimin e vet	-	-	-	-
Aktivitete të organizatave ndërkombëtare	-	-	-	-
Korporata jofinanciare publike	28,989	-	-	767
Individë + Institucionet jo me qëllim fitimi që u shërbejnë individëve	3,964,463	137,856	43,276	256,035
Totali	28,031,290	349,868	132,004	1,573,712

Portofoli i kredive që u ka kaluar afati dhe kreditë me probleme sipas shpërndarjes gjeografike paraqiten si më poshtë:

30 Qershori 2022 në mijë Lekë	Kreditë me probleme	Provigion për humbjen e kredisë
Rethi Tirana	1,115,231	664,643
Rethi Durrës	40,386	30,855
Rethi Shkodër	9,668	4,329
Rethi Korçë	17,904	16,393
Totali	1,183,189	716,221

5.1 Menaxhimi i rrezikut të kredisë (vazhdim)

Ndërsa portofoli i kredive që u ka kaluar afati dhe atyre problematike sipas sektorëve të ekonomisë paraqitet si në tabelën e mëposhtme:

30 Qershor 2022	Kreditë me probleme	Provigion për humbjen e kredisë
në mijë Lekë		
Korporata jofinanciare private	1,077,361	678,867
Bujqësia, Pyjet, Peshkimi	2,833	567
Industria nxjerrëse	1,351	686
Industria përpunuese	522,840	297,601
Energjia elektrike, furnizimi me gaz, avull dhe ajër i kondicionuar	-	-
Furnizimi me ujë, aktivitete të trajtimit dhe menaxhimit të mbeturinave, mbetjeve	-	-
Ndërtimi	3,622	728
Tregtia me shumicë dhe me pakicë; Riparimi i automjeteve dhe motoçikletave	309,785	236,033
Transporti dhe magazinimi	188,726	103,118
Akomodimi dhe shërbimi ushqimor	12,754	4,683
Informacioni dhe komunikacioni	-	-
Aktivitete financiare dhe të sigurimit	-	-
Aktivitete të pasurive të paluajtëshme	-	-
Aktivitete profesionale, shkencore dhe teknike	-	-
Shërbime administrative dhe mbështetëse	5,844	5,844
Administrimi publik dhe mbrojtja; Sigurimi social i detyrueshëm	-	-
Arsimi	-	-
Shëndetësia dhe aktivitete të punës sociale	-	-
Arte, argëtim dhe çlodhje	29,606	29,606
Aktivitete të tjera shërbimi	-	-
Aktivitetet të familjeve si punëdhënës; Aktivitete të prodhimit të mallrave e shërbimeve të pandryshueshme të familjeve për përdorimin e vet	-	-
Aktivitete të organizatave ndërkombétare	-	-
Korporata jofinanciare publike	-	-
Individë + Institucionet jo me qëllim fitimi që u shërbejnë individëve	105,828	37,354
Totali	1,183,189	716,221

5.1 Menaxhimi i rrezikut të kredisë (vazhdim)

Fondet rezervë të krijuara nga banka gjatë tremujorit të dytë 2022 janë si më poshtë:

30 Qershor 2022 në mijë Lekë	Teprica në fillim	Shpenzime për provigjone	Rimarrje e provigjoneve	Kreditë e fshira	Korrigjime të periudhës	Teprica në fund
FR për zhvlerësimin e bonove të përshtatshme për rifinancim me Bankën Qendrore	-	-	-	-	-	-
FR për llogaritë për t'u arkëtar nga bankat, inst.e kreditit e inst.tjera fin me status të dyshimtë	-	-	-	-	-	-
FR për mbulimin e humbjeve nga huatë nënstandarde	88,485	-	2,796	-	-	85,689
FR për mbulimin e humbjeve nga huatë e dyshimta	173,714	-	25,298	-	-	148,416
FR për mbulimin e humbjeve nga huatë e humbura	464,141	17,975	-	-	-	482,116
FR mbulimin e humbjeve nga llogaritë për t'u arkëtar prej Qeverisë Shqiptare e org tjera publike me status të dyshimtë	-	-	-	-	-	-
FR për llogaritë për t'u arkëtar të klientëve në status të dyshimtë përvçe huave	-	-	-	-	-	-
FR për të mbuluar zhvlerësimin	-	-	-	-	-	-
FR për të mbuluar zhvlerësimin	-	-	-	-	-	-
FR për të mbuluar zhvlerësimin	-	-	-	-	-	-
FR për zhvlerësimin e mjeteve të tjera	-	20,188	-	-	-	20,188
FR për zhvlerësimin	-	-	-	-	-	-
FR për zhvlerësimin	-	-	-	-	-	-
FR për amortizimin e mjeteve të qëndrueshme	-	-	-	-	-	-
FR për rreziqe e shpenzime	338,748	709	-	-	-	339,457
FR specifike të tjera	26,726	-	-	-	-	26,726
Totali	1,091,814	38,871	28,094	-	-	1,102,591

5.1 Menaxhimi i rrezikut të kredisë (vazhdim)

Informacion për portofolin e kredisë sipas metodës standard

Klasifikimi i ekspozimeve të librit të bankës, kryhet bazuar në Rregulloren Nr.48 “Për Raportin e Mjaftueshmërisë së Kapitalit”. Vlerësimi i kërkesës për kapital për rrezikut e kredisë llogaritet sipas metodës standarde të përcaktuar në këtë rregullore. Banka pasi klasifikon çdo ekspozim të zërave, brenda dhe jashtë bilancit, llogarit klasat e ekspozimit pas zbritjes së fondeve kapital për mbulimin e humbjeve dhe në bazë të peshës se rrezikut të secilës klasë ekspozimi përcaktohet dhe kërkesa për kapital për rrezikun e kredisë. Bazë për përcaktimin e ekspozimeve sipas klasave të përcaktuara në rregullore, janë tipi i kredisë, qëllimi i financimit me kredi, lloji i pronës lënë si kolateral për sigurimin e kredisë, si dhe pronësia e kolateralit. Në tabelën e mëposhtme, janë dhënë vlerat e ekspozimeve sipas cilësisë së kredisë para dhe pas aplikimit të teknikave të zbutjes së rrezikut të kredisë, vlerat e ekspozimeve të zbritshme nga kapitalit rregulator si, dhe emrat e insitucioneve të vlerësimit të jashtëm të kredisë:

30 Qershor 2022 në mijë Lekë	Totali i aktiveve me rrezik (perpara faktoreve te konvertimit dhe ponderimit)	Ekspozimet e ponderuara me rrezik	ECAI i përdorur
Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj qeverive qëndrore ose bankave qëndrore;	4,921,805	-	Moody's; Fitch; S&P; JCR
Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj qeverive rajonale ose autoritetetëve lokale;	-	-	-
Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj institucioneve të mbikëqyrura;	3,635,984	1,000,684	Moody's; Fitch; S&P; JCR
Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj shoqërive tregtare (korporatave);	21,173,967	20,158,597	Moody's; Fitch; S&P; JCR
Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj portofoleve me pakicë (retail);	8,126,479	6,525,257	Moody's; Fitch; S&P; JCR
Ekspozime ose ekspozime të mundshme të siguruara me kolateral pasuri të palaujtshme;	380,960	141,929	Moody's; Fitch; S&P; JCR
Ekspozime (kredi) me probleme;	466,968	351,592	Moody's; Fitch; S&P; JCR
Ekspozime ndaj kategorive të klasifikuara me rrezik të lartë;	-	-	-
Ekspozime në formën e obligacioneve të garantuara;	-	-	-
Ekspozime në formën e titujve të sipërmarrjeve të investimeve kolektive SiK;	-	-	-
Zëra të tjera	2,370,500	859,533	-

5.1 Menaxhimi i rrezikut të kredisë (vazhdim)

Teknikat e zbutjes së rrezikut

Banka llogarit vlerën e ekspozimit, në rastet kur ky ekspozim është subjekt i mbrojtjes së financuar të kredisë, duke konsideruar teknikat e zbutjes së rrezikut të kredisë, dhe më specifisht - mbrojtjen e financuar të kredisë, në përputhje me kreun IV të rregullores Nr. 48, datë 31.07.2013 "Për raportin e mjaftueshmërisë së kapitalit". Për qëllime të llogaritjes së shumave të ekspozimeve të ponderuara me rrezikun, për rrezikun e kredisë, gjatë zbatimit të metodës gjithëpërfshirëse të kolateralit financiar Banka merr në konsideratë mospërputhjet midis maturitetit të ekspozimit dhe atij të kolateralit financiar, mospërputhjen e monedhave si dhe rregullojnë luhatshmërinë e vlerës së kolateralit, me rezultatet e mëposhtme:

30 Qershor 2022 në mijë Lekë	Totali i aktiveve me rrezik (perpara faktoreve te konvertimit dhe ponderimit)	Metoda e zbutjes se rrezikut te kredise, mbrojtja e financuar e kredise, Metoda gjitheperfshirese e kolateralit financiar	Ekspozimet e ponderuara me rrezik
Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj qeverive qëndrore ose bankave qëndrore;	4,921,805	-	4,921,805
Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj qeverive rajonale ose autoriteteve lokale;	-	-	-
Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj institucioneve të mbikëqyrura;	3,655,984	20,000	3,635,984
Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj shoqërive tregtare (korporatave);	22,433,511	1,259,544	21,173,967
Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj portofoleve me pakicë (retail);	8,650,270	523,790	8,126,479
Ekspozime ose ekspozime të mundshme të siguruar me kolateral pasuri të paluajtshme;	380,960	-	380,960
Ekspozime (kredi) me probleme;	466,968	-	466,968
Ekspozime ndaj kategorive të klasikuara me rrezik të lartë;	-	-	-
Ekspozime në formën e obligacioneve të garantuara;	-	-	-
Ekspozime në formën e titujve të sipërmarrjeve të investimeve kolektive SiK;	-	-	-
Zëra të tjera	5,364,172	2,993,672	2,370,500

5.2 Menaxhimi i rrezikut të tregut

Rreziku i tregut është rreziku që ndryshimet në çmimet e tregut, si norma e interesit, çmimet e kapitalit, kurset e këmbimit të monedhave të huaja dhe shtrirjen (spread-in) e kredisë (jo të lidhura me ndryshime të gjendjes së debitorit/kreditorit) do të ndikojnë fitimet e Bankës ose vlerën e mbajtjes së instrumenteve financiare. Objekti i menaxhimit të rrezikut të tregut është të menaxhojë dhe të kontrollojë ekspozimet ndaj rrezikut të tregut brenda parametreve të pranueshëm, duke maksimizuar kthimin mbi rrezikun.

Rreziku i kurseve të këmbimit specifikon rrezikun e ndikimeve negative ne rezultatet financiare të bankës dhe mjftueshmërinë e kapitalit te shkaktuar nga luhatjet e tyre në treg. Banka ProCredit Shqipëri ka një nivel të ulët ekspozimi ndaj rrezikut të valutës pasi ajo nuk hyn ne pozicione të hapura valutore spekulative dhe as nuk angazhohet ne transaksione që rrjedhin prej tyre.

Rreziku i kurseve të këmbimit administrohet ne përputhje me Politikën e Administrimit të Rrezikut të Kurseve të Këmbimit dhe rregulloret përkatëse të Bankës së Shqiperise.

Banka monitoron vazhdimi i lëvizjet e kursit të këmbimit dhe tregjet e këmbimeve valutore dhe menaxhon pozicionet e saj valutore në bazë ditore. Teste stresi kryhen rregullisht për të vlerësuar ndikimin e lëvizjeve të kursit të këmbimit te pozicionet e hapura valutore për çdo monedhë të huaj.

Banka llogarit këkresen për kapital për rrezikun e tregut vetëm për pozicionin e hapur valuator. Në bazë të rregullores për mjftueshmerinë e kapitalit banka llogarit kërkesë për kapital në lidhje me rrezikun e tregut nëse pozicioni valutor është më shumë se 2% e kapitalit rregulator.

Në fund të gjashtëmujorit të fundit pozicioni i hapur valutor nuk ka kaluar 2% të kapitalit rregulator.

5.3 Menaxhimi i rrezikut të likuiditetit

Rreziku i likuiditetit afatshkurtër specifikon rrezikun që banka nuk do të jetë më në gjendje të përbushë plotësisht ose pjesërisht detyrimet e saj aktuale dhe të ardhshme të pagesave. Prandaj, banka duhet të ruaj gjithmonë fonde të mjaftueshme likuiditeti për të përbushur detyrimet e saj, madje edhe në periudha të vështira. Disa faktorë që janë pjesë e natyrshme e modelit të biznesit të bankës kompensojnë rrezikun e likuiditetit. Së pari, portofoli i kredisë së bankës me larmishmërinë dhe cilësinë e tij të lartë nënkupton që ka flukse të vazdueshme të parasë në hyrje. Së dyti, Banka mban vazhdimisht në fokus mbledhjen e depozitave nga grupet e targetuara të bizneseve NVM si dhe nga kursimet e klientëve individë, me të cilët ka ndërtuar një marëdhënie të fortë e cila siguron besueshmëri edhe në periudha të vështira. Përdorimi i instrumentave te financimit afatshkurtër nga tregu i parasë synohet të jetë në nivele të ulëta dhe Banka limiton varësinë e situatës së likuiditetit nga to. Gjithashtu, banka ka akzes në burime financiare afatgjata dhe të qëndrueshme nga Institucion Financiare Nderkombetare (IFN), falë marrëdhënieve të vendosura, bashkëpunimit dhe koordinimit përkatës të strukturës se specializuar të financimit në nivel grapi. Të gjithë këta faktorë kufizojnë përqëndrime të mundshme të rrezikut të likuiditetit dhe garantojnë një sistem të thjeshtë të menaxhimit të këtij rreziku.

Banka administron rrezikun e likuiditetit bazuar ne politikat, manualet dhe standarde e brendshme, duke siguruar në çdo kohë përputhshmëri me të gjitha kërkesat rregullatore të përcaktuara në rregulloret përkatëse të Bankës së Shqipërisë.

Për të përcaktuar aftesinë e likuiditetit të bankës përballë një goditjeje të mundshme, banka kryen teste stresi të rregullta bazuar ne skenare te përcaktuar në nivel grapi nga Politika e Administrimit të Rrezikut të Likuiditetit, gjithashtu bazuar ne skenare dhe modele të zhvilluar në nivel lokal. Supozimet mbi të cilat bazohen testet e stresit rishikohen dhe përshtaten vazhdimisht për të pasqyruar kushtet e tregut.

Në tabelën e mëposhtme paraqiten aktivet dhe pasivet afatshkurtëra më 30 Qershor 2022:

30 Qershor 2022 në mijë Lekë	ALL	USD	EUR	TË TJERA	TOTALI
Totali i aktiveve likuide	2,868,109	360,755	4,369,190	21,782	7,619,836
Totali i pasiveve afatshkurtëra me afat te mbetur maturimi deri ne 1 vit	9,922,516	1,118,289	17,319,061	21,774	28,381,640
Treguesi i likuiditetit (në %)	28.9%	32.3%	25.2%	100.0%	26.8%
Limit i lejuar	15.00%	20.00%	20.00%	20.00%	20.0%

5.3 Menaxhimi i rrezikut të likuiditetit (vazhdim)

Ndërkojë aktivet dhe pasivet sipas maturitetit të mbetur më 30 Qershor 2022 paraqiten si më poshtë:

Aktivet sipas maturitetit përfundimtar Në mijë Lekë	Deri në 7 ditë	8-30 ditë	1-3 muaj	3-6 muaj	6-12 muaj	1-5 vite	mbi 5 vjet	Totali
Veprime me thesarin dhe ndërbankare	7,415,143	28,402	201,598	223,559	1,519,214	137,903	20,624	9,546,442
Arka	1,409,660	-	-	-	-	-	-	1,409,660
Llogari rrjedhëse në bankën qendrore	1,102,294	-	-	-	-	-	-	1,102,294
Rezerva të detyrueshme	1,708,835	28,402	102,016	223,559	188,542	137,903	-	2,389,256
Depozita në bankën qendrore	-	-	-	-	-	-	-	-
Hua për bankën qendrore	-	-	-	-	-	-	-	-
Llogari të tjera në bankën qendrore	-	-	-	-	-	-	-	-
Bono thesari	-	-	99,583	-	1,330,672	-	-	1,430,255
Bono të tjera të pranueshme për rifinancim me bankën qendrore	-	-	-	-	-	-	-	-
Llogari rrjedhëse në institucion financiare rezidente	-	-	-	-	-	-	-	-
Llogari rrjedhëse në institucion financiare jo rezidente	3,194,353	-	-	-	-	-	-	3,194,353
Depozita në institucion financiare rezidente	-	-	-	-	-	-	-	-
Depozita në institucion financiare jo rezidente	-	-	-	-	-	-	-	-
Hua për institucion financiare rezidente	-	-	-	-	-	-	-	-
Hua për institucion financiare jo rezidente	-	-	-	-	-	-	-	-
Llogari të tjera në institucion financiare	-	-	-	-	-	-	20,624	20,624
Veprimet me klientët	263,167	964,122	2,224,869	4,195,913	4,171,880	14,504,871	3,762,051	30,086,874
Hua standarte	87,692	486,674	1,019,443	1,477,826	2,803,209	12,040,672	3,654,640	21,570,155
linje kredie	-	-	-	-	-	-	-	-
kredi me keste	87,692	486,674	1,019,443	1,477,826	2,803,209	12,040,672	3,654,640	21,570,155
Hua në ndjekje	3,510	5,817	7,700	11,365	16,841	50,840	10,233	106,305
linje kredie	121	2,001	-	-	-	-	-	2,123
kredi me keste	3,388	3,816	7,700	11,365	16,841	50,840	10,233	104,182
Hua nënstandard	-	-	-	-	-	395,548	13,774	409,321
Hua të dyshimta	-	-	-	-	-	279,292	12,460	291,752
Hua të humbura	-	-	-	-	-	411,170	70,945	482,116
Llogari të tjera të klientëve	171,964	471,631	1,197,726	2,706,723	1,351,830	1,327,349	-	7,227,224
Veprime me administratën publike	-	-	-	-	-	-	-	-
Transaksione të letrave me vlerë	-	-	-	-	-	-	-	-
Asete të tjera	(12,679)	193,085	55,250	37,300	16,782	100,916	590,374	981,028
I-Totali i aktiveve	7,665,630	1,185,609	2,481,717	4,456,772	5,707,876	14,743,690	4,373,048	40,614,343
II- Zerat jashte bilancit	93,928	85,542	525,921	671,837	471,918	17,894	-	1,867,041
-Angazhime financiare të dhena klientë (pjesë e paperdorur e linjave të kredisë)	93,928	85,542	525,921	671,837	471,918	17,894	-	1,867,041
-Angazhime financiare të dhena Institucione të krediti (pjesë e paperdorur e linjave të kredisë)	-	-	-	-	-	-	-	-
- fonde (valutë + lekë) e blerë në afat	-	-	-	-	-	-	-	-
Totali (I+II)	7,759,558	1,271,151	3,007,639	5,128,609	6,179,794	14,761,584	4,373,048	42,481,384

5.3 Menaxhimi i rrezikut të likuiditetit (vazhdim)

Pasivet sipas maturitetit përfundimtar	Deri 7 ditë	8-30 ditë	1-3 muaj	3-6 muaj	6-12 muaj	1-5 vite	mbi 5 vjet	Totali
Në mijë Lekë								
Veprimet me institucionet financiare	516,905	498,990	774,402	687,065	2,694,249	3,149,671	433,200	8,754,483
Llogari rrjedhëse të bankës qendrore	-	-	-	-	-	-	-	-
Depozita të marra nga banka qendrore	-	-	-	-	-	-	-	-
Huamarrje nga banka qendrore	-	-	-	-	-	-	-	-
Llogari të tjera me bankën qendrore	-	-	-	-	-	-	-	-
Bono thesari të shitura sipas marrëveshjes së riblerjes REPO	-	-	-	-	-	-	-	-
Bono të tjera të shitura sipas marrëveshjes së riblerjes REPO	-	-	-	-	-	-	-	-
Llogari rrjedhëse të institucioneve financiare rezidente	-	-	-	-	-	-	-	-
Llogari rrjedhëse të institucioneve financiare jo rezidente	-	-	-	-	-	-	-	-
Depozita të marra nga institucionet financiare rezidente	-	-	-	-	-	-	-	-
Depozita të marra nga institucionet financiare jorezidente	-	-	-	-	-	-	-	-
Huamarrje nga institucionet financiare rezidente	100,002	100,307	175,338	-	-	-	-	375,647
Huamarrje nga institucionet financiare jorezidente	416,903	398,682	599,065	687,065	2,694,249	3,149,671	433,200	8,378,836
Llogari të tjera të institucioneve financiare	-	-	-	-	-	-	-	-
Veprime me klientët	16,154,359	440,048	1,657,823	1,889,266	2,515,442	2,822,263	-	25,479,199
Llogari rrjedhëse	10,957,298	-	-	-	-	-	-	10,957,298
Llogari depozitash pa afat	5,089,217	-	-	-	-	-	-	5,089,217
Llogari depozitash me afat	107,843	294,036	1,657,823	1,889,266	2,515,442	2,822,263	-	9,286,673
Certifikata depozitash	-	-	-	-	-	-	-	-
Llogari të tjera të klientëve	-	146,011	-	-	-	-	-	146,011
Veprime me administraten publike	-	-	-	-	-	-	-	-
Veprime me letrat me vlerë	-	-	-	-	-	-	-	-
Detyrime të tjera	53,018	338,376	1,531	5,297	124,766	27,907	34,905	585,801
Burimet e përhershme	2,875	10,746	37,431	50,916	74,147	279,101	4,603,235	5,058,452
I-Totali i pasiveve	16,727,157	1,288,159	2,471,186	2,632,544	5,408,605	6,278,943	5,071,340	39,877,935
II- Zerat jashtë bilancit	-	-	-	-	-	-	-	-
-Angazhime financiare të marra (pjesë e papërdorur e linjave të kredisë)	-	-	-	-	-	-	-	-
- fonde (valutë + lekë) e shitur në afat	-	-	-	-	-	-	-	-
Totali (I+II)	16,727,157	1,288,159	2,471,186	2,632,544	5,408,605	6,278,943	5,071,340	39,877,935

5.4 Menaxhimi i rrezikut të normës së interesit

Rreziku i normës së interesit specifikon rrezikun që lëvizjet në normat e interesit të tregut do të ndikojnë negativisht vlerën ekonomike të bankës si dhe fitimet e saj nga interesi dhe në fund dhe vet kapitalin. Rreziku i normës së interesit administrohet në përputhje me Politikën e Administrimit të Normës së Interesit dhe Udhëzuesin e Bankës së Shqipërisë mbi Administrimin e Rrezikut të Normës së Interesit në librin bankar. Eksposimi ndaj rrezikut të normës së interesit matet nëpërmjet një analize të hendekut të ri-çmimit. Testet e stresit kryhen për të matur dhe analizuar ndikimin e ndryshimeve të normave të interesit në vlerën ekonomike të Bankës si dhe ne te ardhurat nga interesat. Banka përpinqet të sigurojë sa më shumë përputhshmëri në strukturën e ri-çmimit të aktiv-pasivit të saj sipas monedhave të ndryshme.

Gjithashtu, Banka përpinqet te perputhe sa më shumë normat bazë të interesit (referencat) të përdorura për përcaktimin e çmimeve të produkteve të saj, në mënyrë që të mos ndikohet nga ndryshimet në normat bazë reference të tregut të jashtëm.

Si më poshtë paraqitet ndryshimi i vlerës së ekzpozimit më 30 Qershor 2022:

Ndryshimi i Vlerës së Ekspozimit në mijë Lekë	Totali i pozicioneve të ponderuara
Pozicionet e ponderuara neto në monedhën ALL - (FIR+VIR)	11,322
Pozicionet e ponderuara neto në monedhën USD - (FIR+VIR)	-
Pozicionet e ponderuara neto në monedhën EUR - (FIR+VIR)	2,326
Pozicionet e ponderuara neto në monedhat tjera - (FIR+VIR)	(3,282)
Ndryshimi në vlerën e ekspozimit	10,365
Kapitali rregullator	4,564,703
(Ndryshimi në vlerën e ekspozimit / kapitali rregullator) * 100	0.23

5.5 Menaxhimi i rrezikut operacional

Vlerësimi i kërkesës për kapital për rrezikut operacional llogaritet bazuar në Rregulloren Nr. 48, “Për Raportin e Mjaftueshmërisë së Kapitalit”, kreut VIII Rreziku Operacional, sipas metodës së treguesit bazik të përcaktuar në këtë rregullore. Sipas kësaj metode, kërkesa për kapital llogaritet si mesatarja e tre viteve të fundit të të ardhurës neto, sipas çdo periudhe raportuese. Kërkesa për kapital është bazuar në të ardhurën neto nga veprimtaria bankare për tre vitet e fundit të veprimtarisë së bankës dhe një koeficient α prej 15%

Më 30 Qershor 2022 rreziku operacional është si më poshtë:

30 Qershor 2022 në mijë Lekë	Kërkesa për kapital	Eksposimet e ponderuara me rrezik (kërkesa për kapital * 12.5)
Shuma e eksposimit të ponderuar me rrezik për rrezikun operacional	151,093	1,888,663
Metoda e Treguesit Bazik (BIA)	151,093	1,888,663